

UYUMLULUK

Bilgi sistemleri tasarımı, operasyonu, kullanımı ve yönetimi birtakım kanuni, düzenleyici veya sözleşmeye dayalı yaptırımlara tabi olabilir. Bu başlık altında, bu yaptırımların ve ilgili güvenlik gerekliliklerinin ihlalinin önlenmesi hedeflenmelidir. Örneğin fikri haklara ilişkin yasalarla uyum için ilgili süreçler, kural ve politikalar belirlenmeli ve belgelenmelidir. Yasal gereklilik nedeniyle belirli süreyle saklanması gereken kayıtlar kayıp, imha ve sahtekarlık risklerine karşı uygun şekilde korunmalıdır. Bilgi sistemlerinin organizasyon güvenlik politikaları ve standartlarıyla uyumluluğu, düzenli aralıklarla denetlenmelidir.

1 YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER İLE UYUMLULUK

1.1 BİLİŞİM SUÇLARI İLE İLGİLİ KANUNLAR

TCK (Bilişim Suçları)

Madde 243. –Yetkisiz erişim – sisteme girme

- Bir bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına, hukuka aykırı olarak giren ve orada kalmaya devam eden kimseye bir yıla kadar hapis veya adlî para cezası verilir.
- Yukarıdaki fıkrada tanımlanan fiillerin bedeli karşılığı yararlanılabilen sistemler hakkında işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranına kadar indirilir.
- Bu fiil nedeniyle sistemin içerdiği veriler yok olur veya değişirse, altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Madde 244. –Hacking, verileri engelleme, bozma, değiştirme, yok etme veya değiştirme

- Bir bilişim sisteminin işleyişini engelleyen veya bozan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- Bir bilişim sistemindeki verileri bozan, yok eden, değiştiren veya erişilmez kılan, sisteme veri yerleştiren, var olan verileri başka bir yere gönderen kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- Bu fiillerin bir banka veya kredi kurumuna ya da bir kamu kurum veya kuruluşuna ait bilişim sistemi üzerinde işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesi suretiyle kişinin kendisinin veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamasının başka bir suç oluşturmaması hâlinde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezasına hükmolunur.

Madde 245. –Kredi kartı ve Banka'ya karşı işlenen suçlar

- Başkasına ait bir banka veya kredi kartını, her ne suretle olursa olsun ele geçiren veya elinde bulunduran kimse, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın bunu kullanarak veya kullandırtarak kendisine veya başkasına yarar sağlarsa, üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ve adlî para cezası ile cezalandırılır.
- Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, dört yıldan yedi yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Madde 246. Tüzel kişiler hakkındaki tedbirler

- Bu bölümde yer alan suçların işlenmesi suretiyle yararına haksız menfaat sağlanan tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

TCK (Bilişim Vasıtalı Suçlar)

Madde 124. –Haberleşmenin engellenmesi

- Kişiler arasındaki haberleşmenin hukuka aykırı olarak engellenmesi hâlinde, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adlî para cezasına hükmolunur.
- Kamu kurumları arasındaki haberleşmeyi hukuka aykırı olarak engelleyen kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- Her türlü basın ve yayın organının yayınının hukuka aykırı bir şekilde engellenmesi hâlinde, ikinci fıkra hükmüne göre cezaya hükmolunur.

Madde 125. –Hakaret

- Bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat eden ya da yakıştırmalarda bulunmak veya sövmek suretiyle bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığına saldıran kişi, üç aydan iki yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır. Mağdurun gıyabında hakaretin cezalandırılabilmesi için fiilin en az üç kişiyle ihtilât ederek işlenmesi gerekir.
- Fiilin, mağduru muhatap alan sesli, yazılı veya görüntülü bir iletiyle işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkroda belirtilen cezaya hükmolunur.
- Ceza, hakaretin alenen işlenmesi hâlinde, altıda biri; basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlinde, üçte biri oranında artırılır.

Madde 132. –Haberleşmenin gizliliğini ihlal

- Kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlâl eden kimse, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır. Bu gizlilik ihlâli haberleşme içeriklerinin kaydı suretiyle gerçekleşirse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.
- Kişiler arasındaki haberleşme içeriklerini hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- Kendisiyle yapılan haberleşmelerin içeriğini diğer tarafın rızası olmaksızın alenen ifşa eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır.
- Kişiler arasındaki haberleşmelerin içeriğinin basın ve yayın yolu ile yayınlanması hâlinde, ceza yarı oranında artırılır.

Madde 133. –Kişiler arası konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması

- Kişiler arasındaki alenî olmayan konuşmaları, taraflardan herhangi birinin rızası olmaksızın bir aletle dinleyen veya bunları bir ses alma cihazı ile kaydeden kişi, iki aydan altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- Yukarıdaki fıkralarda yazılı fiillerden biri işlenerek elde edildiği bilinen bilgilerden yarar sağlayan veya bunları başkalarına veren veya diğer kişilerin bilgi edinmelerini temin eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Bu konuşmaların basın ve yayın yoluyla yayınlanması hâlinde de, aynı cezaya hükmolunur.

Madde 135. –Kişisel verilerin kaydedilmesi

- Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir.
- Kişilerin siyasî, felsefî veya dinî görüşlerine, ırkî kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlâkî eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

Madde 136. –Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme

- Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Madde 138. –Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme

- Kanunların belirlediği sürelerin geçmiş olmasına karşın verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olanlara görevlerini yerine getirmediklerinde altı aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir.

Madde 142. –Nitelikli hırsızlık

- Hırsızlık suçunun; .....
(e) Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle ..... işlenmesi hâlinde, üç yıldan yedi yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Madde 158. –Nitelikli dolandırıcılık

- Dolandırıcılık suçunun; .....
(e) Bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının aracı olarak kullanılması suretiyle,
(f) Basın ve yayın araçlarının sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle, ...
İşlenmesi halinde, iki yıldan yedi yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

Madde 226. –Müstehcenlik

- Bir çocuğa müstehcen görüntü, yazı veya sözleri içeren ürünleri veren ya da bunların içeriğini gösteren, okuyan, okutan veya dinleten,
- Bunların içeriklerini çocukların girebileceği veya görebileceği yerlerde ya da alenen gösteren, görülebilecek şekilde sergileyen, okuyan, okutan, söyleyen, söyleten,
- Bu ürünleri, içeriğine vakıf olunabilecek şekilde satışa veya kiraya arz eden,
- Bu ürünleri, bunların satışına mahsus alışveriş yerleri dışında, satışa arz eden, satan veya kiraya veren,
- Bu ürünleri, sair mal veya hizmet satışları yanında veya dolayısıyla bedelsiz olarak veren veya dağıtan,
- Bu ürünlerin reklamını yapan, kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve adlî para cezası ile cezalandırılır.

Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu

Madde 71 –Manevi haklara tecavüz

- Yazılımı kamuya sunma hakkı, yazılım sahibinin adını belirtme hakkı, değişiklik yapılmaması hakkı

Madde 72 –Mali haklara tecavüz

- Değiştirmek, kopyalamak, çoğaltmak yaymak, ticaret konusu yapmak, aracılık etmek, suçtur.

Madde 73 –Diğer Suçlar

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu

Madde 12 –Gümrük idarelerinde sahte beyan ve belge.

Ceza Muhakemesi Kanunu

Madde 134. –Bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve el koyma.

- Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmada, başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması halinde, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına, bu kayıtların çözülerek metin hâline getirilmesine hâkim tarafından karar verilir.

- Bilgisayar, bilgisayar programları ve bilgisayar kütüklerine şifrenin çözülememesinden dolayı girilememesi veya gizlenmiş bilgilere ulaşılamaması halinde çözümün yapılabilmesi ve gerekli kopyaların alınabilmesi için, bu araç ve gereçlere el konulabilir. Şifrenin çözümünün yapılması ve gerekli kopyaların alınması halinde, el konulan cihazlar gecikme olmaksızın iade edilir.
- Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine el koyma işlemi sırasında, sistemdeki bütün verilerin yedeklemesi yapılır.
- İstemesi halinde, bu yedekten bir kopya çıkarılarak şüpheliye veya vekiline verilir ve bu husus tutanağa geçirilerek imza altına alınır.
- Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine el koymaksızın da, sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyası alınabilir. Kopyası alınan veriler kâğıda yazdırılarak, bu husus tutanağa kaydedilir ve ilgililer tarafından imza altına alınır.

1.2 İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUN

Türkiye' de adli suçları tanımlayan 04 Mayıs 2007 tarihinde yayınlanan 5651 numaralı kanunun içeriği aşağıdaki gibidir;

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amaç ve kapsamı; içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülük ve sorumlulukları ile internet ortamında işlenen belirli suçlarla içerik, yer ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulamasında;

- a) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,
- b) Başkanlık: Kurum bünyesinde bulunan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını,
- c) Başkan: Telekomünikasyon İletişim Başkanını,
- ç) Bilgi: Verilerin anlam kazanmış biçimini,
- d) Erişim: Bir internet ortamına bağlanarak kullanım olanağı kazanılmasını,
- e) Erişim sağlayıcı: Kullanıcılarına internet ortamına erişim olanağı sağlayan her türlü gerçek veya tüzel kişileri,
- f) İçerik sağlayıcı: İnternet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,
- g) İnternet ortamı: Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan internet üzerinde oluşturulan ortamı,
- ğ) İnternet ortamında yapılan yayın: İnternet ortamında yer alan ve içeriğine belirsiz sayıda kişilerin ulaşabileceği verileri,
- h) İzleme: İnternet ortamındaki verilere etki etmeksizin bilgi ve verilerin takip edilmesini,
- ı) Kurum: Telekomünikasyon Kurumunu,
- i) Toplu kullanım sağlayıcı: Kişilere belli bir yerde ve belli bir süre internet ortamı kullanım olanağı sağlayanı,
- j) Trafik bilgisi: İnternet ortamında gerçekleştirilen her türlü erişime ilişkin olarak taraflar, zaman, süre, yararlanılan hizmetin türü, aktarılan veri miktarı ve bağlantı noktaları gibi değerleri,
- k) Veri: Bilgisayar tarafından üzerinde işlem yapılabilen her türlü değeri,
- l) Yayın: İnternet ortamında yapılan yayını,

m) Yer sağlayıcı: Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri,
ifade eder.

Bilgilendirme yükümlülüğü

MADDE 3- (1) İçerik, yer ve erişim sağlayıcıları, yönetmelikle belirlenen esas ve usuller çerçevesinde tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak bulundurmakla yükümlüdür.

(2) Yukarıdaki fıkrada belirtilen yükümlülüğü yerine getirmeyen içerik, yer veya erişim sağlayıcısına Başkanlık tarafından iki bin Yeni Türk Lirasından on bin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

İçerik sağlayıcının sorumluluğu

MADDE 4- (1) İçerik sağlayıcı, internet ortamında kullanıma sunduğu her türlü içerikten sorumludur.

(2) İçerik sağlayıcı, bağlantı sağladığı başkasına ait içerikten sorumlu değildir. Ancak, sunuş biçiminden, bağlantı sağladığı içeriği benimsediği ve kullanıcının söz konusu içeriğe ulaşmasını amaçladığı açıkça belli ise genel hükümlere göre sorumludur.

Yer sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 5- (1) Yer sağlayıcı, yer sağladığı içeriği kontrol etmek veya hukuka aykırı bir faaliyetin söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

(2) Yer sağlayıcı, yer sağladığı hukuka aykırı içerikten, ceza sorumluluğu ile ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddelerine göre haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak imkân bulunduğu ölçüde hukuka aykırı içeriği yayından kaldırmakla yükümlüdür.

Erişim sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 6- (1) Erişim sağlayıcı;

a) Herhangi bir kullanıcısının yayınladığı hukuka aykırı içerikten, bu Kanun hükümlerine uygun olarak haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde erişimi engellemekle,

b) Sağladığı hizmetlere ilişkin, yönetmelikte belirtilen trafik bilgilerini altı aydan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere yönetmelikte belirlenecek süre kadar saklamakla ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla,

c) Faaliyetine son vereceği tarihten en az üç ay önce durumu Kuruma, içerik sağlayıcılarına ve müşterilerine bildirmek ve trafik bilgilerine ilişkin kayıtları yönetmelikte belirtilen esas ve usullere uygun olarak Kuruma teslim etmekle,
yükümlüdür.

(2) Erişim sağlayıcı, kendisi aracılığıyla erişilen bilgilerin içeriklerinin hukuka aykırı olup olmadıklarını ve sorumluluğu gerektirip gerektirmediğini kontrol etmekle yükümlü değildir.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan yükümlülüklerden birini yerine getirmeyen erişim sağlayıcısına Başkanlık tarafından on bin Yeni Türk Lirasından elli bin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülükleri

MADDE 7- (1) Ticarî amaçla toplu kullanım sağlayıcılar, mahallî mülkî amirden izin belgesi almakla yükümlüdür. İzne ilişkin bilgiler otuz gün içinde mahallî mülkî amir tarafından Kuruma bildirilir.

Bunların denetimi mahallî mülkî amirler tarafından yapılır. İzin belgesinin verilmesine ve denetime ilişkin esas ve usuller, yönetmelikle düzenlenir.

(2) Ticarî amaçla olup olmadığına bakılmaksızın bütün toplu kullanım sağlayıcılar, konusu suç oluşturan içeriklere erişimi önleyici tedbirleri almakla yükümlüdür.

(3) Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüğe aykırı hareket eden kişiye mahallî mülkî amir tarafından üç bin Yeni Türk Lirasından on beş bin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Erişimin engellenmesi kararı ve yerine getirilmesi

MADDE 8- (1) İnternet ortamında yapılan ve içeriği aşağıdaki suçları oluşturduğu hususunda yeterli şüphe sebebi bulunan yayınlarla ilgili olarak erişimin engellenmesine karar verilir:

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

- 1) İntihara yönlendirme (madde 84),
  - 2) Çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra),
  - 3) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190),
  - 4) Sağlık için tehlikeli madde temini (madde 194),
  - 5) Müstehcenlik (madde 226),
  - 6) Fuhuş (madde 227),
  - 7) Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228),
- suçları.

b) 25/7/1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda yer alan suçlar.

(2) Erişimin engellenmesi kararı, soruşturma evresinde hâkim, kovuşturma evresinde ise mahkeme tarafından verilir. Soruşturma evresinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından da erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu durumda Cumhuriyet savcısı kararını yirmi dört saat içinde hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Bu süre içinde kararın onaylanmaması halinde tedbir, Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır. Koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesine ilişkin karara 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebilir.

(3) Hâkim, mahkeme veya Cumhuriyet savcısı tarafından verilen erişimin engellenmesi kararının birer örneği, gereği yapılmak üzere Başkanlığa gönderilir.

(4) İçeriği birinci fıkrada belirtilen suçları oluşturan yayınların içerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunması halinde veya içerik veya yer sağlayıcısı yurt içinde bulunsa bile, içeriği birinci fıkranın (a) bendinin (2) ve (5) numaralı alt bentlerinde yazılı suçları oluşturan yayınlara ilişkin olarak erişimin engellenmesi kararı resen Başkanlık tarafından verilir. Bu karar, erişim sağlayıcısına bildirilerek gereğinin yerine getirilmesi istenir.

(5) Erişimin engellenmesi kararının gereği, derhal ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren yirmi dört saat içinde yerine getirilir.

(6) Başkanlık tarafından verilen erişimin engellenmesi kararının konusunu oluşturan yayını yapanların kimliklerinin belirlenmesi halinde, Başkanlık tarafından, Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(7) Soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi halinde, erişimin engellenmesi kararı kendiliğinden hükümsüz kalır. Bu durumda Cumhuriyet savcısı, kovuşturmaya yer olmadığı kararının bir örneğini Başkanlığa gönderir.

(8) Kovuşturma evresinde beraat kararı verilmesi halinde, erişimin engellenmesi kararı kendiliğinden hükümsüz kalır. Bu durumda mahkemece beraat kararının bir örneği Başkanlığa gönderilir.

(9) Konusu birinci fıkrada sayılan suçları oluşturan içeriğin yayından çıkarılması halinde; erişimin engellenmesi kararı, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından kaldırılır.

(10) Koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen yer veya erişim sağlayıcılarının sorumluları, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(11) İdarî tedbir olarak verilen erişimin engellenmesi kararının yerine getirilmemesi halinde, Başkanlık tarafından erişim sağlayıcısına, on bin Yeni Türk Lirasından yüz bin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. İdarî para cezasının verildiği andan itibaren yirmi dört saat içinde kararın yerine getirilmemesi halinde ise Başkanlığın talebi üzerine Kurum tarafından yetkilendirmenin iptaline karar verilebilir.

(12) Bu Kanunda tanımlanan kabahatler dolayısıyla Başkanlık veya Kurum tarafından verilen idarî para cezalarına ilişkin kararlara karşı, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir.

İçeriğin yayından çıkarılması ve cevap hakkı

MADDE 9- (1) İçerik nedeniyle hakları ihlâl edildiğini iddia eden kişi, içerik sağlayıcısına, buna ulaşamaması halinde yer sağlayıcısına başvurarak kendisine ilişkin içeriğin yayından çıkarılmasını ve yayındaki kapsamından fazla olmamak üzere hazırladığı cevabı bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasını isteyebilir. İçerik veya yer sağlayıcı kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki gün içinde, talebi yerine getirir. Bu süre zarfında talep yerine getirilmediği takdirde reddedilmiş sayılır.

(2) Talebin reddedilmiş sayılması halinde, kişi onbeş gün içinde yerleşim yeri sulh ceza mahkemesine başvurarak, içeriğin yayından çıkarılmasına ve yayındaki kapsamından fazla olmamak üzere hazırladığı cevabın bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasına karar verilmesini isteyebilir. Sulh ceza hâkimi bu talebi üç gün içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Sulh ceza hâkiminin kararına karşı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

(3) Sulh ceza hâkiminin kesinleşen kararının, birinci fıkraya göre yapılan başvuruyu yerine getirmeyen içerik veya yer sağlayıcısına tebliğinden itibaren iki gün içinde içerik yayından çıkarılarak hazırlanan cevabın yayımlanmasına başlanır.

(4) Sulh ceza hâkiminin kararını bu maddede belirtilen şartlara uygun olarak ve süresinde yerine getirmeyen sorumlu kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İçerik veya yer sağlayıcısının tüzel kişi olması halinde, bu fıkra hükmü yayın sorumlusu hakkında uygulanır.

İdarî yapı ve görevler

MADDE 10- (1) Kanunla verilen görevler, Kurum bünyesinde bulunan Başkanlıkça yerine getirilir.

(2) Bu Kanunla ekli listedeki kadrolar ihdas edilerek Başkanlığın hizmetlerinde kullanılmak üzere 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanununa ekli (II) sayılı listeye eklenmiştir. Başkanlık bünyesindeki iletişim uzmanlarına, Kurumda çalışan Telekomünikasyon Uzmanlarına uygulanan malî, sosyal hak ve yardımlara ilişkin hükümler uygulanır. İletişim Uzmanı olarak Başkanlığa atanan personelin hakları saklı kalmak kaydıyla, kariyer sistemi, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(3) Başkanlığa Kanunla verilen görevlere ilişkin olarak yapılacak her türlü mal veya hizmet alımları, ceza ve ihalelerden yasaklama işleri hariç, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tâbi olmaksızın Kurum bütçesinden karşılanır.

(4) Kanunlarla verilen diğer yetki ve görevleri saklı kalmak kaydıyla, Başkanlığın bu Kanun kapsamındaki görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bakanlık, kolluk kuvvetleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile içerik, yer ve erişim sağlayıcılar ve ilgili sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon oluşturarak internet ortamında yapılan ve bu

Kanun kapsamına giren suçları oluşturan içeriğe sahip faaliyet ve yayınları önlemeye yönelik çalışmalar yapmak, bu amaçla, gerektiğinde, her türlü giderleri yönetmelikle belirlenecek esas ve usuller dahilinde Kurumca karşılanacak çalışma kurulları oluşturmak.

b) İnternet ortamında yapılan yayınların içeriklerini izleyerek, bu Kanun kapsamına giren suçların işlendiğinin tespiti halinde, bu yayınlara erişimin engellenmesine yönelik olarak bu Kanunda öngörülen gerekli tedbirleri almak.

c) İnternet ortamında yapılan yayınların içeriklerinin izlenmesinin hangi seviye, zaman ve şekilde yapılacağını belirlemek.

ç) Kurum tarafından işletmecilerin yetkilendirilmeleri ile mülkî idare amirlerince ticarî amaçlı toplu kullanım sağlayıcılara verilecek izin belgelerinde filtreleme ve bloke etmede kullanılacak sistemlere ve yapılacak düzenlemelere yönelik esas ve usulleri belirlemek.

d) İnternet ortamındaki yayınların izlenmesi suretiyle bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan suçların işlenmesini önlemek için izleme ve bilgi ihbar merkezi dahil, gerekli her türlü teknik altyapıyı kurmak veya kurdurmak, bu altyapıyı işletmek veya işletilmesini sağlamak.

e) İnternet ortamında herkese açık çeşitli servislerde yapılacak filtreleme, perdeleme ve izleme esaslarına göre donanım üretilmesi veya yazılım yapılmasına ilişkin asgari kriterleri belirlemek.

f) Bilişim ve internet alanındaki uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

g) Bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan suçların, internet ortamında işlenmesini konu alan her türlü temsili görüntü, yazı veya sesleri içeren ürünlerin tanıtımı, ülkeye sokulması, bulundurulması, kiraya verilmesi veya satışının önlenmesini teminen yetkili ve görevli kolluk kuvvetleri ile soruşturma mercilerine, teknik imkânları dahilinde gereken her türlü yardımda bulunmak ve koordinasyonu sağlamak.

(5) Başkanlık; Bakanlık tarafından 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi uyarınca, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, çocuk, kadın ve aileden sorumlu Devlet Bakanlığı ile Kurum ve ihtiyaç duyulan diğer bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları ile internet servis sağlayıcıları ve ilgili sivil toplum kuruluşları arasından seçilecek bir temsilcinin katılımı suretiyle teşkil edilecek İnternet Kurulu ile gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlar; bu Kurulca izleme, filtreleme ve engelleme yapılacak içeriği haiz yayınların tespiti ve benzeri konularda yapılacak öneriler ile ilgili gerekli her türlü tedbir veya kararları alır.

Yönetmelikler

MADDE 11- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanlıklarının görüşleri alınarak Başbakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir. Bu yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde çıkarılır.

(2) Yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmek isteyen kişilere, telekomünikasyon yoluyla iletişim konusunda yetkilendirme belgesi olup olmadığına bakılmaksızın, yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmesi amacıyla yetkilendirme belgesi verilmesine ilişkin esas ve usuller, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmelik, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş ay içinde çıkarılır.

İlgili kanunlarda yapılan değişiklikler

MADDE 12- (1) 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun 2 nci maddesinin (f) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu idarî para cezalarına ilişkin kararlara karşı, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir.”

(2) 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun ek 7 nci maddesinin onuncu fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “belirtilen” ibaresinden sonra gelmek üzere “telekomüni-

kasyon yoluyla yapılan iletişime ilişkin” ibaresi eklenmiş, ikinci cümlesi “Oluşturulan bu Başkanlık bir başkan ile daire başkanlıklarından oluşur.” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanununun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. “Kurulca belirlenecek esas ve usûller çerçevesinde, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinde belirtilen doğrudan temin usûlüyle serbest avukatlar veya avukatlık ortaklıklarıyla avukat sözleşmeleri akdedilebilir.”

(4) 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi “4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinin (14) numaralı alt bendi kapsamında yapılacak dinlemeler de bu merkez üzerinden yapılır.” şeklinde değiştirilmiş; dördüncü fıkrasında yer alan “Ancak” ibaresinden sonra gelmek üzere “casusluk faaliyetlerinin tespiti ve” ibaresi eklenmiş; altıncı fıkrasının üçüncü cümlesinde geçen “Bu madde” ibaresi “Bu fıkra” olarak değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Başkanlığın kuruluştaki hizmet binasının yapımı, ceza ve ihalelerden yasaklama işleri hariç, Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tâbi olmaksızın Kurum bütçesinden karşılanır.

(2) Halen faaliyet icra eden ticarî amaçla toplu kullanım sağlayıcılar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde 7 nci maddeye göre alınması gereken izin belgesini temin etmekle yükümlüdürler.

(3) Halen yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra eden kişilere, Kurum tarafından, telekomünikasyon yoluyla iletişim konusunda yetkilendirme belgesi olup olmadığına bakılmaksızın, yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmesi amacıyla bir yetkilendirme belgesi düzenlenir.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Kanunun;

- 3 üncü ve 8 inci maddeleri, yayımı tarihinden altı ay sonra,
- Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

1.3 ADLİ BİLİŞİM

Adli Bilişim sayısal (dijital) verileri elde etme, muhafaza etme ve analiz etme işlemlerinin delilin gereklerine uygun olarak, mahkemeye sunulma aşamasına kadar uygulanmasıdır. Diğer bir ifade şekli ile Adli Bilişim, bir bilgisayarda veya bilişim sisteminde bulunan bilgilerin mahkemede suçluluğun veya suçsuzluğun ispatında kullanılmak üzere incelenmesidir.

Bir bilişim sisteminde var olan verilerin keşfedilmesi, silinmiş, şifreli ya da hasar görmüş dosyaların ve bilgilerin kurtarılması veya elde edilmesi ifadelerde ve dava aşamasında yardımcı olacaktır. Yasal olarak bakıldığında bir bilgisayar, suçun hedefi olarak ya da suç işlenirken kullanılan araç olarak değerlendirilmektedir.

1.4 YASALARIN YORUMLANMASI VE SORUMLULUKLAR

Kanunlar kapsam olarak erişim sağlayıcıdan, içerik sağlayıcıya, yer sağlayıcıdan, internet ortamında yapılan yayına kadar, toplu kullanım sağlayıcıdan internete bağlı herhangi bir kullanıcıya kadar herkesi kapsamaktadır. Kanun maddelerinde detaylandırılan kısım internet

ortamında ki içerik ve bu içeriğin yönetimidir. Teknik olarak suç işleme süreci ve suç, genel ifadeler ile tanımlanmıştır ve yoruma dayalı olarak gerçekten suç olan veya toplum etiğine aykırı her türlü hareketin suç kapsamına alınabilmesine imkan vermektedir.

Yasalarda tanımlanan tarafların neresinde olursanız olun kanun açısından yerine getirmeniz yükümlülükler vardır. Öncelikle genel olarak kanun maddelerinin tümünde güvenlik önlemlerinin alınması şart koşulmuştur. Güvenlik önlemlerinin yanı sıra yapılan iş ne olursa olsun bunun kaydını tutan sistemler ya da uygulamalar kullanılması da kanunen zorunludur. Genelden ziyade başka bir örnekleme yapmak gerekir ise, siz bir içerik sağlayıcı iseniz, internet ortamında kullanıma sunduğunuz her türlü içerikten sorumlu olursunuz. Kanun maddelerinde belirtilen suç oluşturan ya da suça teşvik eden içeriklerin yayını yapmamak tamamen sizin sorumluluğunuzda olan bir şeydir.

1.5 YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER İLE UYUMLULUK İÇİN YAPILMASI GEREKENLER

İlgili yasaların belirlenmesi

- Her bir bilgi sistemi için ilgili bütün yasal, düzenleyici ve sözleşmeye bağlı gereksinimler ve gereksinimleri sağlamak için kullanılacak kurumsal yaklaşım açık şekilde tanımlanmış ve belgelenmiş olmalıdır.
- Bu gereksinimleri karşılamak amacıyla kontroller ve bireysel sorumluluklar tanımlanmış ve belgelenmiş olmalıdır.

IRP / Fikri Mülkiyet Hakları

- Kullanılmakta olan yazılım ve diğer her türlü materyal ile ilgili olarak yasal kısıtlamalara uyulması açısından kopya hakkı, düzenleme hakkı, ticari marka gibi hakların kullanılmasını güvence altına alan prosedürler yürürlüğe sokulmuş olmalıdır.
- Bu prosedürler uygulanmalıdır.
- Fikri mülkiyet olabilecek materyalin korunması için şu hususlara özen gösterilmelidir; Yazılım vb. diğer ürünlerin yasal olarak kullanılmasını öngören "Fikri Mülkiyet Haklarına Uyum" politikasının yayınlanması. Kullanım haklarının çiğnenmemesi için yazılımın sadece güvenilir kaynaklardan sağlanması, mülkiyet haklarını ispatlamak için delil olarak kullanılacak lisans sözleşmesi, orijinal disk, kullanıcı rehberi vb. materyalin muhafaza edilmesi, azami kullanıcı sayısının ihlal edilmemesini sağlamak için tedbirler alınması, yazılım ve diğer ürünler için sadece lisanslı versiyonların kullanıldığının kontrollerle denetlenmesi, film, müzik, kitap, makale ve diğer materyalin telif hakkı kanununun izin verdiği şartlar dışına çıkarak format dönüşümüne tabii tutulmaması, kısmen veya tamamen kopyalanmaması ve çoğaltılmaması.

Kurumsal Kayıtların Korunması

- Organizasyonun önemli kayıtları kanun, kontrat, anlaşma ve işin doğasından kaynaklanan gereksinimler uyarınca kaybolmaya ve bozulmaya karşı korunmalıdır.
- Kayıtların saklanması için kullanılan ortamın zaman içinde bozulabileceği göz önünde bulundurularak kayıtlar yedekli olarak farklı fiziksel ortamlarda tutulmalıdır. Mümkün ise farklı şehirlerde tutulmalıdır.
- Veri saklama sistemi seçilirken belli bir süre sonra teknoloji değişikliği dolayısıyla kayıtların okunamaz hale gelmemesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.
- Donanımsal ve yazılımsal format uyumunu sağlamak için gerekli program ve teçhizat kayıtlarla birlikte saklanmalıdır.

Verinin Korunması ve Kişisel Bilginin Mahremiyeti

- Yasalar veya mevcut kontratlar uyarınca veriyi ve kişisel bilgilerin gizliliğini korumak için kurumsal politika ve kontroller oluşturulmalıdır.
- Kişisel bilginin işlenmesi ile ilgisi olan tüm personel politikadan haberdar edilmiş olmalıdır.

Bilgi İşlem Olanaklarının Kötüye Kullanımının Önlenmesi

- Kullanıcıların bilgi işlem tesislerini yönetim tarafından yetkilendirilmemiş işler için kullanmasına engel olunmalıdır.

- Tüm kullanıcılara bilgi işlem tesisinin kullanımı ile ilgili yetkililerin ne olduğu yazılı olarak bildirilmiş ve bu belgeler kullanıcılara imzalatıldıktan sonra kurum tarafından muhafaza altına alınmış olmalıdır.
- Tesislerin ve elektronik bilgi işlem ekipmanının yetkisiz kullanıma engel olmak için gözetim altında tutulduğu kullanıcılara bildirilmelidir.
- Yetkisiz erişim tespit edildiği takdirde bu durum disiplin sürecinin veya yasal sürecin devreye sokulması için ilgili kullanıcının yöneticisine bildirilmelidir.
- Oturum açıldığında bilgisayar ekranında "girilen sistemin kuruma ait olduğunu ve yetkisiz girişe izin verilmediğini" belirten uyarı mesajı çıkması sağlanmalıdır.

Kriptografik Kontrolleri Düzenleme

- Kriptografik kontroller sektörel ya da ulusal anlaşmalara ve kanunlara uygun olarak düzenlenmiş olmalıdır.
- Şu maddeler için yapılan işlemler sırasında yasa ve anlaşmalara uyum göz önünde bulundurulmalıdır; Kriptografik işlemler yapan bilgisayar, yazılım ve donanımının ihracat ve ithalatı ile ilgili kısıtlamalar, kriptografik işlemlerin eklenmesine hazır olarak tasarlanmış bilgisayar yazılım ve donanımının ihracat ve ithalatı ile ilgili kısıtlamalar, kriptolama ile ilgili kısıtlamalar, kriptolu bilgiye ulusal otoriteler tarafından erişilmek istenmesi durumunda kullanılacak yöntemler.

1.6 GÜVENLİK POLİTİKASI VE STANDARTLAR İLE UYUM VE TEKNİK UYUM

Güvenlik Politikalarına ve Standartlara Uyum

- Yöneticiler kendi sorumluluk alanlarında -güvenlik politikalarına ve standartlara uyum açısından- güvenlik prosedürlerinin doğru olarak uygulanıp uygulanmadığını kontrol etmelidir.
- Kontrol ya da gözden geçirme sonucunda bir uyumsuzluğun bulunması halinde yönetici uyumsuzluğun nedenini ve tekrar etmemesi için alınması gereken tedbirleri belirleyip uygulamaya alması gerekmektedir.
- Tedbirin uygulanması sağlanmalı ve sonuçlar gözden geçirilmelidir.
- Gözden geçirme sonuçları ve tedbirler kayıt altına alınmalıdır.

Teknik Uyum Kontrolü

- Bilgi sistemleri, güvenlik uygulama standartları ile uyumun sağlanması için düzenli olarak kontrol edilmelidir.
- Teknik uyumluluk testleri sadece yetkili personel eşliğinde yapılmalıdır.
- Sızma (Penetrasyon) testleri ve açıklık analizleri yapılıyorsa bu esnada sistem güvenliğinin sektöre uğramaması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

2 BİLGİ SİSTEMLERİ DENETİMİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR

Bilgi Sistemleri Denetim Kontrolleri

- Denetleme gereksinim ve aktiviteleri dolayısıyla çalışmakta olan sistemler üstünde kontroller yapılırken, iş sürecinin asgari düzeyde zarar görmesi için dikkatle planlama yapılmalıdır.
- Denetim gereksinimleri ve kapsamı konusunda yönetim ile anlaşmaya varılmalıdır.
- Yazılım ve veri ile ilgili kontroller salt okuma şeklinde gerçekleştirilmelidir.

Denetim Araçlarının Korunması

- Yazılım ve veri dosyaları gibi sistem denetleme gereçlerine erişim, herhangi bir yanlış veya kötü niyetli kullanıma karşı korumaya alınmalıdır.
- Sistem denetleme gereçleri -ilave koruma sağlanmadıysa- geliştirme sisteminden ve çalışmakta olan sistemden ayrılmış olmalıdır.